

ที่ ยธ ๐๗๐๕.๖/๑๒๒๙๖

ถึง เรือนจำจังหวัด/อำเภอ จำนวน ๗๖ แห่ง

กรมราชทัณฑ์ ได้มีหนังสือกรมราชทัณฑ์ ที่ ยธ ๐๗๐๕.๖/๑๒๒๔๓ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๒ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัด เรื่อง กำชับแนวทางการดำเนินงานด้านสุขภาพจิตและจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ จึงขอส่งสำเนาหนังสือดังกล่าว มาเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

กองบริการทางการแพทย์
โทร. ๐ ๒๙๖๗ ๓๙๗๗
โทรสาร ๐ ๒๙๖๗ ๓๙๗๗

ที่ ยธ ๐๗๐๕.๖/๑๒๒๔๓

กรมราชทัณฑ์
๒๒๒ ถนนนนทบุรี๑
อำเภอเมืองนนทบุรี
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง กำชับแนวทางการดำเนินงานด้านสุขภาพจิตและจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมราชทัณฑ์ ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๗๐๘.๖/๓๖๕๕๕ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานด้านสุขภาพจิตและจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการดำเนินงานด้านสุขภาพจิตและจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แผนผังการให้บริการด้านสุขภาพจิตและจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ จำนวน ๑ ฉบับ
๓. หนังสือส่งรักษาตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๒ และ มาตรา ๒๕ จำนวน ๑ ฉบับ
๔. แบบประเมินสภาพผู้ต้องขังจิตเวชในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๑ ฉบับ
๕. หนังสือส่งต่อสาธารณสุขจังหวัดเมื่อปล่อยตัวพ้นโทษ จำนวน ๑ ฉบับ
๖. แบบรายงานผู้ต้องขังจิตเวชพ้นโทษ จำนวน ๑ ฉบับ
๗. แบบประเมินภาวะสุขภาพจิตผู้ต้องขังในเรือนจำไทย (PMHQ-Thai) จำนวน ๑ ฉบับ
๘. แบบคัดกรอง/ประเมินโรคซึมเศร้า และแบบประเมินการฆ่าตัวตาย (๒Q/๙Q/๘Q) จำนวน ๑ ฉบับ
๙. แบบคัดกรองโรคจิต จำนวน ๑ ฉบับ
๑๐ แบบรายงานข้อมูลการคัดกรองโรคจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมราชทัณฑ์ได้สั่งการให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานด้านสุขภาพจิตและจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมราชทัณฑ์ พิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินงานตามแนวทางการดำเนินงานด้านสุขภาพจิตและจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ต้องขังที่มีปัญหาสุขภาพจิตและป่วยด้วยโรคทางจิตเวช ให้ได้รับการบำบัดรักษาอย่างต่อเนื่องภายหลังพ้นโทษ ลดความเสี่ยงในการกลับไปกระทำผิดซ้ำ และเป็นไปตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ.๒๕๕๑ และมาตรการ/แนวทางในการควบคุมโรคก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขังกลับสู่สังคม จึงเห็นควรกำชับให้เรือนจำทุกแห่งดำเนินการและถือปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงานด้านสุขภาพจิตและจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) ทั้งนี้ เพื่อช่วยให้บุคลากรในเรือนจำ สามารถให้บริการด้านการดูแลสุขภาพจิตและจิตเวชแก่ผู้ต้องขังในเรือนจำเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และมีระบบการดำเนินงานที่ชัดเจน พร้อมทั้งรายงานข้อมูลผู้ต้องขังจิตเวชพ้นโทษและข้อมูลการคัดกรองโรคจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ ตามแบบรายงานที่กำหนด ในรูปแบบตาราง Excel และบันทึกข้อมูลลงในแผ่นซีดี

/พร้อมทั้งจัดทำ...

พร้อมทั้งจัดทำรายงานข้อมูลดังกล่าว เป็นประจำทุก ๑ เดือน และส่งกลับมายัง ศูนย์สุขภาพจิต กองบริการทางการแพทย์ กรมราชทัณฑ์ ๒๒๒ ถนนนนทบุรี๑ ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐ ทั้งนี้ เรือนจำสามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มรายงานผู้ต้องขังจิตเวชพ้นโทษ และแบบรายงานข้อมูลการคัดกรองโรคจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ ได้ที่เว็บไซต์ของกรมราชทัณฑ์ในส่วนของเอกสารดาวน์โหลด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งเรือนจำถือปฏิบัติและดำเนินการตามแนวทางต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

พันตำรวจโท

(ประวุธ วงศ์ลีนิล)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมราชทัณฑ์

กองบริการทางการแพทย์
โทร. ๐ ๒๙๖๗ ๓๙๗๗
โทรสาร ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๕๑ /๐ ๒๙๖๗ ๓๙๗๗

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองบริการทางการแพทย์ ศูนย์สุขภาพจิต โทร. ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๕๑ ภายใน ๑๑๒
ที่ ยธ ๐๗๐๕.๖/๑๒๒๔๔ **วันที่** ๒๘ เมษายน ๒๕๖๒
เรื่อง กำชับแนวทางการดำเนินงานด้านสุขภาพจิตและจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ

เรียน ผู้บัญชาการเรือนจำ ผู้อำนวยการทัณฑสถาน สถานกักขัง และสถานกักกัน

ตามหนังสือกรมราชทัณฑ์ ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๗๐๘.๖/๓๖๕๕๕ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานด้านสุขภาพจิตและจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ นั้น

กรมราชทัณฑ์ พิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินงานตามแนวทางการดำเนินงานด้านสุขภาพจิตและจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ต้องขังที่มีปัญหาสุขภาพจิตและป่วยด้วยโรคทางจิตเวช ให้ได้รับการบำบัดรักษาอย่างต่อเนื่องภายหลังพ้นโทษ ลดความเสี่ยงในการกลับไปกระทำผิดซ้ำ และเป็นไปตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ.๒๕๕๑ และมาตรการ/แนวทางในการควบคุมโรคก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขังกลับสู่สังคม จึงเห็นควรกำชับให้เรือนจำ/ทัณฑสถานทุกแห่งดำเนินการและถือปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงานด้านสุขภาพจิตและจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) ทั้งนี้ เพื่อช่วยให้บุคลากรในเรือนจำ/ทัณฑสถาน สามารถให้บริการด้านการดูแลสุขภาพจิตและจิตเวชแก่ผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถานเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และมีระบบการดำเนินงานที่ชัดเจน พร้อมทั้งรายงานข้อมูลผู้ต้องขังจิตเวชพ้นโทษและข้อมูลการคัดกรองโรคจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ ตามแบบรายงานที่กำหนด ในรูปแบบตาราง Excel และบันทึกข้อมูลลงในแผ่นซีดี พร้อมทั้งจัดทำรายงานข้อมูลดังกล่าว เป็นประจำทุก ๑ เดือน และส่งกลับมายัง ศูนย์สุขภาพจิต กองบริการทางการแพทย์ กรมราชทัณฑ์ ๒๒๒ ถนนนนทบุรี๑ ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐ ทั้งนี้ เรือนจำ/ทัณฑสถานสามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มรายงานผู้ต้องขังจิตเวชพ้นโทษ และแบบรายงานข้อมูลการคัดกรองโรคจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ ได้ที่เว็บไซต์ของกรมราชทัณฑ์ในส่วนของเอกสารดาวน์โหลด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งเรือนจำ/ทัณฑสถานถือปฏิบัติและดำเนินการตามแนวทางต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

พันตำรวจโท
(ประวุธ วงศ์สินิล)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมราชทัณฑ์

กองบริการทางการแพทย์
โทร. ๐ ๒๙๖๗ ๓๙๗๗
โทรสาร ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๕๑ /๐ ๒๙๖๗ ๓๙๖๗

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๐๗๐๘.๖/๓๖๕๕๕

กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม
๒๒๒ ถนนนนทบุรี๑ ตำบลสวนใหญ่
อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
๑๑๐๐๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง แนวทางการดำเนินงานด้านสุขภาพจิตและจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บัญชาการเรือนจำ ผู้อำนวยการทัณฑสถาน สถานกักขัง และสถานกักกัน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการดำเนินงานด้านสุขภาพจิตและจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แผนผังการให้บริการด้านสุขภาพจิตและจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ จำนวน ๑ ฉบับ
๓. หนังสือส่งรักษาตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๒ และ มาตรา ๒๕ จำนวน ๑ ฉบับ
๔. แบบประเมินสภาพผู้ต้องขังจิตเวชในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๑ ฉบับ
๕. หนังสือส่งต่อสาธารณสุขจังหวัดเมื่อปล่อยตัวพ้นโทษ จำนวน ๑ ฉบับ
๖. แบบรายงานผู้ต้องขังจิตเวชพ้นโทษ จำนวน ๑ ฉบับ
๗. แบบประเมินภาวะสุขภาพจิตผู้ต้องขังในเรือนจำไทย (PMHQ-Thai) จำนวน ๑ ฉบับ
๘. แบบคัดกรอง/ประเมินโรคซึมเศร้า และแบบประเมินการฆ่าตัวตาย (๒Q/๙Q/๘Q) จำนวน ๑ ฉบับ
๙. แบบคัดกรองโรคจิต จำนวน ๑ ฉบับ
๑๐ แบบรายงานข้อมูลการคัดกรองโรคจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกระทรวงสาธารณสุข ได้ขอความร่วมมือกรมราชทัณฑ์ในการดำเนินการตามมาตรการ/แนวทางในการป้องกันและควบคุมโรคก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขังกลับสู่สังคม และได้กำหนดแนวทางการดูแลด้านสุขภาพจิตและจิตเวชแก่ผู้ต้องขัง ซึ่งกำหนดให้มีการคัดกรองสุขภาพจิตผู้ต้องขังก่อนปล่อย รวมทั้งประสานข้อมูลผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวที่มีความเสี่ยงต่อการป่วยเป็นโรคจิตเวชหรืออยู่ระหว่างการรักษาโรคจิตเวช ให้กับสาธารณสุขจังหวัดในพื้นที่ตั้งของเรือนจำ/ทัณฑสถาน เนื่องจากการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า ผู้ต้องขังจิตเวชที่พ้นโทษไปส่วนใหญ่ขาดการรักษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลให้อาการทางจิตกำเริบ และมีความเสี่ยงสูงในการกลับไปกระทำผิดซ้ำ ทั้งนี้เนื่องจากขาดการส่งต่อข้อมูลการรักษาและไม่มียาจิตเวชจากสถานพยาบาลเมื่อปล่อยตัว การปล่อยตัวตามคำสั่งศาลที่ไม่ทราบข้อมูลล่วงหน้ามาก่อน หรือขาดการประสานข้อมูลผู้ต้องขังป่วยทางจิตเวชภายในเรือนจำ/ทัณฑสถาน เมื่อได้รับการปล่อยตัวจึงทำให้ขาดการเชื่อมต่อระบบบริการสาธารณสุขหลังพ้นโทษ

/ดังนั้น....

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานด้านสุขภาพจิตและจิตเวชแก่ผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน สอดคล้องและเป็นไปตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ.๒๕๕๑ และมาตรการ/แนวทางในการควบคุมโรค ก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขังกลับสู่สังคม กรมราชทัณฑ์เห็นควรให้เรือนจำ/ทัณฑสถานทุกแห่งดำเนินการและถือปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงานด้านสุขภาพจิตและจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) ทั้งนี้ เพื่อช่วยให้บุคลากรในเรือนจำ/ทัณฑสถาน สามารถให้บริการด้านการดูแลสุขภาพจิตและจิตเวชแก่ผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถานเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และมีระบบการดำเนินงานที่ชัดเจน พร้อมทั้งรายงานข้อมูลผู้ต้องขังจิตเวชพ้นโทษ และข้อมูลการคัดกรองโรคจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ ตามแบบรายงานที่กำหนด ในรูปแบบตาราง Excel และบันทึกข้อมูลลงในแผ่นซีดี พร้อมทั้งจัดทำรายงานข้อมูลดังกล่าวเป็นประจำทุก ๑ เดือน และส่งกลับมายัง ศูนย์สุขภาพจิต กองบริการทางการแพทย์ กรมราชทัณฑ์ ๒๒๒ ถนนนนทบุรี๑ ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐ ทั้งนี้ เรือนจำ/ทัณฑสถานสามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มรายงานผู้ต้องขังจิตเวชพ้นโทษ และแบบรายงานข้อมูลการคัดกรองโรคจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ ได้ที่เว็บไซต์ของกรมราชทัณฑ์ในส่วนของเอกสารดาวน์โหลด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิมิตร์ ทัพวนานต์)
รองอธิบดี รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมราชทัณฑ์

กองบริการทางการแพทย์
โทร. ๐ ๒๙๖๗ ๓๙๗๗
โทรสาร ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๕๐ /๐ ๒๙๖๗ ๓๙๗๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

แนวทางการดำเนินงานด้านสุขภาพจิตและจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ*
โดยใช้แนวทางการดูแลสุขภาพจิตและจิตเวชแก่ผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน
ตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑

เพื่อให้การดำเนินงานด้านสุขภาพจิตและจิตเวชแก่ผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน สอดคล้องและเป็นไปตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ.๒๕๕๑ รวมทั้งเป็นไปตามมาตรการ/แนวทางในการป้องกันและควบคุมโรคก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขังกลับสู่สังคม กรมราชทัณฑ์จึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านสุขภาพจิตและจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษแก่เรือนจำ/ทัณฑสถาน รายละเอียดดังนี้

๑. กรณีผู้ต้องขังจิตเวช/มีประวัติการรักษาทางจิตเวช ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ ให้ทบทวนรายชื่อผู้ต้องขังจิตเวชกับฝ่ายทัณฑปฏิบัติทุก ๓-๖ เดือน เพื่อป้องกันกรณีผู้ต้องขังจิตเวชที่ได้รับอภัยโทษ หรือได้รับการปล่อยตัวโดยไม่ทราบล่วงหน้า

๑.๒ ให้แสดงสัญลักษณ์ผู้ต้องขังจิตเวช ที่ทะเบียนประวัติผู้ต้องขัง (รท.๑๐๑) เพื่อง่ายต่อการสังเกต ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการประสานงานกับส่วนควบคุม ดูแล และปล่อยตัวผู้ต้องขังจิตเวช รวมถึงการส่งต่อข้อมูลเพื่อสรุปข้อมูล หรือเตรียมหนังสือส่งรักษาต่อ และเตรียมยาทางจิตเวชให้กับผู้ต้องขังจิตเวชเมื่อปล่อยตัว

๑.๓ ให้ประเมินอาการผู้ต้องขังจิตเวชก่อนปล่อยตัวทุกราย

- <u>กรณีผู้ต้องขังมีภาวะอันตราย</u>
  หากพบว่า ผู้ต้องขังจิตเวชก่อนปล่อยตัวมีภาวะอันตรายและจำเป็นต้องเข้ารับการบำบัดรักษา เช่น มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง มีภาวะอันตราย หรือมีแนวโน้มอันตรายเนื่องจากไม่ร่วมมือรักษา มีพฤติกรรมที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายร้ายแรงต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินทั้งต่อตนเองและผู้อื่น หรือไม่สามารถปล่อยไว้โดยไม่ได้รับการรักษา เพราะจะทำให้โรคหรืออาการผิดปกติทวีความรุนแรง ให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน พิจารณาส่งต่อพบจิตแพทย์ก่อนปล่อยตัว/ส่งไปรักษาที่โรงพยาบาลจิตเวช/โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป ที่อยู่ในพื้นที่หรือใกล้เคียง ตามความเหมาะสม โดยทำหนังสือส่งตัวผู้ต้องขัง ตามแบบหนังสือส่งรักษาตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๒๒ และ มาตรา ๒๕ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) และแนบแบบประเมินสภาพผู้ต้องขังจิตเวชในเรือนจำ/ทัณฑสถาน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔) พร้อมหมายปล่อยตัวไปยังโรงพยาบาลและประสานแจ้งญาติผู้ต้องขังทราบ
- <u>กรณีผู้ต้องขังมีอาการทางจิตทุเลา</u>
  - ให้จัดเตรียมข้อมูลประวัติการรักษาขณะอยู่ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน และติดต่อญาติผู้ดูแลผู้ต้องขังหลังปล่อยตัว และแจ้งข้อมูลเรื่องการรักษารวมถึงสิทธิการรักษาและการส่งต่อ เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง
  - เมื่อผู้ต้องขังได้รับการปล่อยตัวให้มอบหนังสือส่งตัวและยาทางจิตเวชให้ผู้ต้องขังจิตเวชอย่างน้อย ๒-๔ สัปดาห์
  - กรณีผู้ต้องขังจิตเวชที่มีอาการทางจิตเรื้อรัง มีแนวโน้มเร่ร่อน และไม่มีญาติจะได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำ/ทัณฑสถาน ควรดำเนินการแจ้งหน่วยงานด้านสงเคราะห์และสวัสดิการในเรือนจำ/ทัณฑสถานเพื่อดำเนินการส่งต่อผู้ต้องขังต่อไป

/๑.๔ ให้เรือนจำ.....

๑.๔ ให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ทำหนังสือถึงสาธารณสุขจังหวัดในพื้นที่ ตั้งแต่ก่อนช่วงเวลาของการปล่อยตัว ตามแบบหนังสือส่งต่อสาธารณสุขจังหวัดเมื่อปล่อยตัวพันโทษ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕) เพื่อเตรียมการวางแผนในการติดตามให้การดูแลรักษาโรคอย่างต่อเนื่องต่อไป

๑.๕ ให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน บันทึกข้อมูลผู้ต้องขังจิตเวชที่ได้รับการปล่อยตัว ตามแบบรายงานข้อมูลผู้ต้องขังจิตเวชพันโทษ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖) ในรูปแบบตาราง Excel และบันทึกข้อมูลลงในแผ่นซีดี พร้อมทั้งจัดทำรายงานข้อมูลผู้ต้องขังจิตเวชพันโทษ เป็นประจำทุก ๑ เดือน และส่งกลับมายัง ศูนย์สุขภาพจิต กองบริการทางการแพทย์ กรมราชทัณฑ์

๒. กรณีผู้ต้องขังที่ไม่มีประวัติการรักษาโรคทางจิตเวช ให้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ ให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ดำเนินการตรวจคัดกรองสุขภาพจิตผู้ต้องขังก่อนปล่อยตัวทุกราย โดยประสานขอความร่วมมือสาธารณสุขจังหวัดในพื้นที่เข้าร่วมดำเนินการ รายละเอียดดังนี้

- <u>แบบประเมินภาวะสุขภาพจิตผู้ต้องขังในเรือนจำไทย (PMHO-Thai) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๗)</u>
  - คะแนนรวม ๐ - **๒๘ คะแนน** สุขภาพจิตปกติ
  - คะแนนรวม **ตั้งแต่ ๒๙ คะแนนขึ้นไป** ถือว่ามีปัญหาสุขภาพจิต ให้แจ้งผลและให้สุขภาพจิตศึกษา รวมทั้งควรประเมินด้วยว่า มีปัญหาด้านสังคมจิตใจหรือไม่ ถ้ามีควรได้รับการให้การปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว หรือพิจารณาส่งต่อตามความเหมาะสม

- <u>แบบคัดกรอง/ประเมินโรคซึมเศร้า และแบบประเมินการฆ่าตัวตาย (๒Q ๙Q ๘Q) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๘)</u>
  - แบบคัดกรองโรคซึมเศร้า ๒ คำถาม (๒Q)
    - ถ้าให้คำตอบ **ไม่มี ทั้ง ๒ ข้อ** ถือว่า ปกติ ไม่เป็นโรคซึมเศร้า
    - ถ้าให้คำตอบ **มี ข้อใดข้อหนึ่งหรือทั้ง ๒ ข้อ** (มีอาการใดๆ ในคำถามที่ ๑ และ ๒) หมายถึง เป็นผู้มีความเสี่ยงหรือมีแนวโน้มที่จะเป็นโรคซึมเศร้า ให้แจ้งผลการคัดกรองและให้ประเมินต่อด้วย <u>*แบบประเมินโรคซึมเศร้า 9 คำถาม (9Q)*</u>
  - แบบประเมินโรคซึมเศร้า ๙ คำถาม (๙Q)
    - กรณี คะแนนรวม **๙Q < ๗ คะแนน** หมายถึง **ไม่มี**อาการของโรคซึมเศร้าหรือมีอาการของโรคซึมเศร้าระดับ **น้อยมาก** ให้แจ้งผลการประเมินและให้สุขภาพจิตศึกษา โดยการทวนสอบความถูกต้องและพอเพียงในความรู้เรื่องโรคซึมเศร้าแล้วเพิ่มเติมในส่วนขาดหรือไม่ถูกต้อง อาจมอบเอกสารที่มีความรู้เรื่องโรคซึมเศร้าและการปฏิบัติตัว หรือแนะนำวิธีการลดอาการซึมเศร้าด้วยตนเอง และควรประเมินด้วยว่ามีปัญหาด้านสังคมจิตใจหรือไม่ ถ้ามีควรได้รับการให้การปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว
    - กรณี คะแนนรวม **๙Q = ๗ - ๑๒ คะแนน** หมายถึง มีอาการของโรคซึมเศร้า **ระดับน้อย** ให้แจ้งผลการประเมินและให้สุขภาพจิตศึกษา แล้วประเมินต่อด้วย <u>*แบบประเมินการฆ่าตัวตาย (๘Q)*</u> ทุกราย ให้การดูแลรักษาตามแนวทางการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยโรคซึมเศร้าที่มีความรุนแรงระดับน้อย

/- กรณี.....

- กรณี คะแนนรวม ๙Q = ๑๓ - ๑๘ **คะแนน** หมายถึง มีอาการของโรคซึมเศร้า **ระดับปานกลาง** ให้แจ้งผลการประเมินและให้สุขภาพจิตศึกษา แล้วประเมินต่อด้วย *แบบประเมินการฆ่าตัวตาย (๘Q)* ทุกราย ให้การดูแลรักษาตามแนวการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยโรคซึมเศร้าที่มีความรุนแรงระดับปานกลาง รวมทั้งพิจารณาส่งพบจิตแพทย์เพื่อให้การวินิจฉัยและตรวจเพิ่มเติม
- กรณี คะแนนรวม ๙Q ≥ ๑๙ **คะแนน** หมายถึง มีอาการของโรคซึมเศร้า **ระดับรุนแรง** ให้แจ้งผลการประเมินและให้สุขภาพจิตศึกษา แล้วประเมินต่อด้วย *แบบประเมินการฆ่าตัวตาย (๘Q)* ทุกราย ให้การดูแลรักษาตามแนวการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยโรคซึมเศร้าที่มีความรุนแรงระดับรุนแรง รวมทั้งพิจารณาส่งพบจิตแพทย์เพื่อให้การวินิจฉัยและตรวจเพิ่มเติม

- แบบประเมินการฆ่าตัวตาย ๘ คำถาม (๘Q)
  - กรณี คะแนน ๘Q = ๐ **คะแนน** ถือว่า **ไม่มีแนวโน้มที่จะฆ่าตัวตายในปัจจุบัน**
  - ถ้า คะแนน ๘Q = ๑-๘ **คะแนน** ถือว่า มีแนวโน้มที่จะฆ่าตัวตายในปัจจุบัน **ระดับน้อย** ดำเนินการตามแนวทางการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยโรคซึมเศร้าที่มีแนวโน้มจะฆ่าตัวตายในปัจจุบันในระดับน้อย
  - กรณี คะแนน ๘Q = ๙-๑๖ **คะแนน** ถือว่า มีแนวโน้มที่จะฆ่าตัวตายในปัจจุบัน **ระดับปานกลาง** ดำเนินการตามแนวทางการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยโรคซึมเศร้าที่มีแนวโน้มจะฆ่าตัวตายในปัจจุบันในระดับปานกลาง
  - กรณี คะแนน ๘Q ≥ ๑๗ **คะแนน** ถือว่ามีแนวโน้มที่จะฆ่าตัวตายในปัจจุบัน **ระดับรุนแรง** ดำเนินการตามแนวทางการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยโรคซึมเศร้าที่มีแนวโน้มจะฆ่าตัวตายในปัจจุบันในระดับรุนแรง
- แบบคัดกรองโรคจิต (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๙)
  - ถ้าได้คะแนน ๑ **คะแนนขึ้นไป** สงสัยเป็นโรคจิต พิจารณาส่งพบจิตแพทย์เพื่อให้การวินิจฉัยและตรวจเพิ่มเติม

๒.๒ ให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน บันทึกข้อมูลผลการคัดกรองสุขภาพจิตผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ ตามแบบรายงานข้อมูลผลการคัดกรองโรคจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๐) ในรูปแบบตาราง Excel และบันทึกข้อมูลลงในแผ่นซีดี พร้อมทั้งจัดทำรายงานข้อมูลผลการคัดกรองสุขภาพจิตผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ เป็นประจำทุก ๑ เดือน และส่งกลับมายัง ศูนย์สุขภาพจิต กองบริการทางการแพทย์ กรมราชทัณฑ์

๒.๓ กรณีผู้ต้องขังที่ได้รับการตรวจคัดกรองสุขภาพจิตและพบว่ามีอาการทางจิตเวช ให้พิจารณาส่งต่อ/พบจิตแพทย์ก่อนปล่อยตัว/ส่งต่อไปรักษาที่โรงพยาบาลจิตเวช/โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป ที่อยู่ในพื้นที่หรือใกล้เคียงหลังพ้นโทษ ตามความเหมาะสม

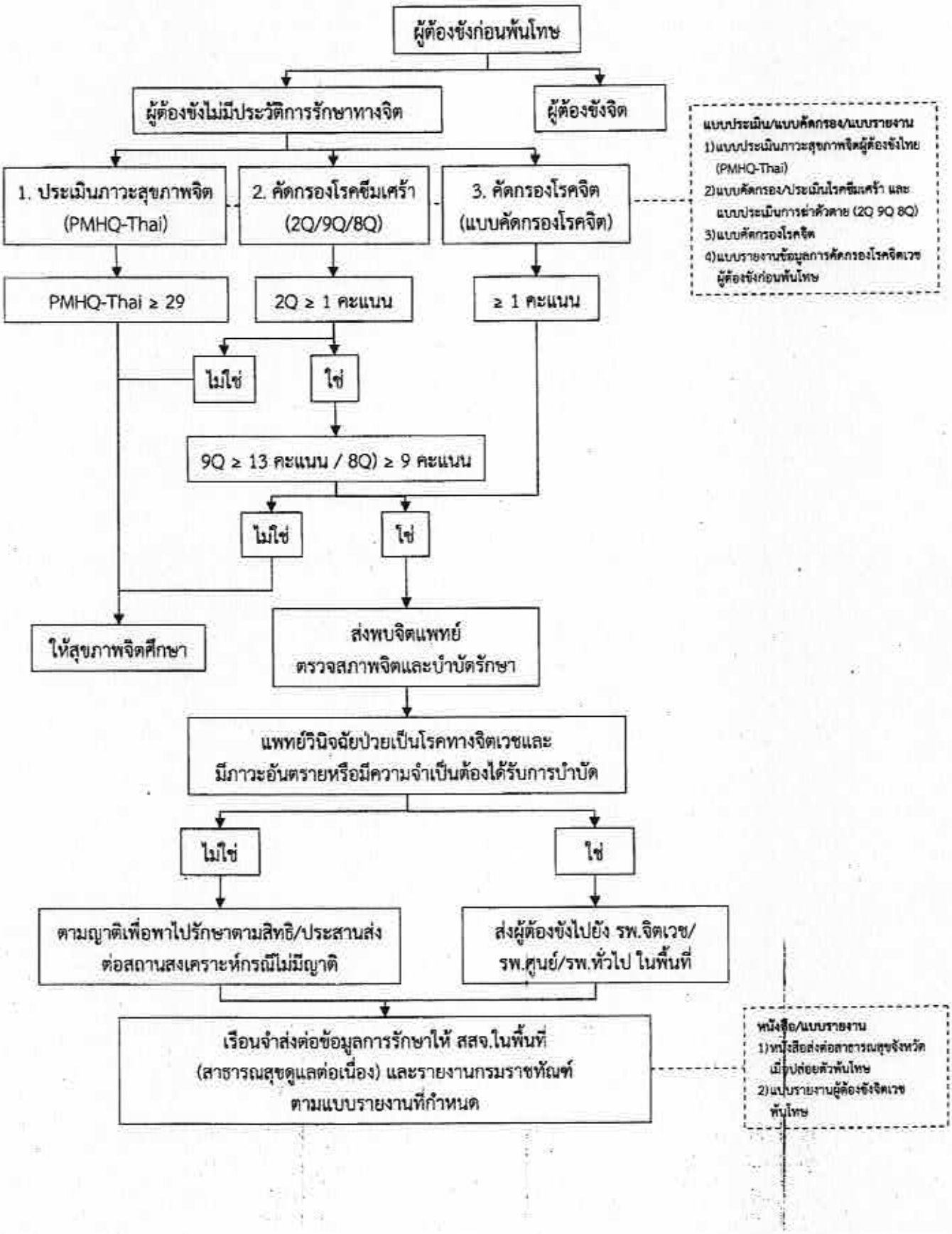
**ผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ หมายถึง ผู้ต้องขังที่จะพ้นโทษทุกกรณี (ผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวจากการพักการลงโทษ ผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวจากการพระราชทานอภัยโทษ และผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวตามคำพิพากษา)*

กรณีมีข้อสงสัยสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่
ศูนย์สุขภาพจิต กองบริการทางการแพทย์ กรมราชทัณฑ์ โทรศัพท์ ๐ ๒๙๖๗ ๓๙๗๗ โทรสาร ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

แผนผังการให้บริการสุขภาพจิตและจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ*

สำหรับเรือนจำ/ทัณฑสถาน

คำอธิบายแผนผังการให้บริการสุขภาพจิตและจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ
โดยใช้แนวทางการดูแลสุขภาพจิตและจิตเวชแก่ผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน
ตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิตพ.ศ. ๒๕๕๑

กรณีความเจ็บป่วย	แนวทางการดูแล
ผู้ต้องขังจิตเวชที่รักษาต่อเนื่อง/มีประวัติการรักษาทางจิตเวช	○ ประเมินอาการผู้ต้องขังจิตเวชก่อนปล่อยทุกราย <u>กรณีมีภาวะอันตราย</u> หากพบว่า ผู้ต้องขังจิตเวชก่อนปล่อยตัวมีภาวะอันตรายและจำเป็นต้องเข้ารับการบำบัดรักษา เช่น มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง มีภาวะอันตราย หรือมีแนวโน้มอันตรายเนื่องจากไม่ร่วมมือรักษา มีพฤติกรรมที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายร้ายแรงต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินทั้งต่อตนเองและผู้อื่น หรือไม่สามารถปล่อยไว้โดยไม่ได้รับการรักษา เพราะจะทำให้โรคหรืออาการผิดปกติทวีความรุนแรง ให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน พิจารณาส่งต่อพบจิตแพทย์ก่อนปล่อยตัว/ส่งไปรักษาที่โรงพยาบาลจิตเวช/โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไปที่อยู่ในพื้นที่หรือใกล้เคียง ตามความเหมาะสม โดยทำหนังสือส่งตัวผู้ต้องขัง ตามแบบหนังสือส่งรักษาตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๒๒ และ มาตรา ๒๕ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) และแนบแบบประเมินสภาพผู้ต้องขังจิตเวชในเรือนจำ/ทัณฑสถาน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔) พร้อมหมายปล่อยตัวไปยังโรงพยาบาลและประสานแจ้งญาติผู้ต้องขังทราบ <u>กรณีอาการทางจิตทุเลา</u> - จัดเตรียมข้อมูลประวัติการรักษาขณะอยู่ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน และติดต่อญาติผู้ดูแลผู้ต้องขังหลังปล่อยตัว และแจ้งข้อมูลเรื่องการรักษารวมถึงสิทธิการรักษาและการส่งต่อเพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง - เมื่อผู้ต้องขังได้รับการปล่อยตัวให้มอบหนังสือส่งตัวและยาทางจิตเวชให้ผู้ต้องขังจิตเวชอย่างน้อย ๒-๔ สัปดาห์ - กรณีผู้ต้องขังจิตเวชที่มีอาการทางจิตเรื้อรัง มีแนวโน้มเร่ร่อน และไม่มีญาติจะได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำ/ทัณฑสถาน ควรดำเนินการแจ้งหน่วยงานด้านสงเคราะห์และสวัสดิการในเรือนจำ/ทัณฑสถานเพื่อดำเนินการส่งต่อผู้ต้องขังต่อไป ○ ทำหนังสือถึงสาธารณสุขจังหวัดในพื้นที่ ตั้งแต่ก่อนช่วงเวลาของการปล่อย ตามแบบหนังสือส่งต่อสาธารณสุขจังหวัดเมื่อปล่อยตัวพ้นโทษ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕) เพื่อเตรียมการวางแผนในการติดตามให้การดูแลรักษาโรคอย่างต่อเนื่องต่อไป ○ บันทึกข้อมูลผู้ต้องขังจิตเวชที่ได้รับการปล่อยตัว ตามแบบรายงานข้อมูลผู้ต้องขังจิตเวชพ้นโทษ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖) ในรูปแบบตาราง Excel และบันทึกข้อมูลลงในแผ่นซีดี พร้อมทั้งจัดทำรายงานข้อมูลผู้ต้องขังจิตเวชพ้นโทษ เป็นประจำทุก ๑ เดือน ส่งกลับมายังศูนย์สุขภาพจิต กองบริการทางการแพทย์ กรมราชทัณฑ์

/ตาราง (ต่อ).....

กรณีความเจ็บป่วย	แนวทางการดูแล
ผู้ต้องขังไม่มีประวัติการรักษาทางจิตเวช	○ ดำเนินการตรวจคัดกรองสุขภาพจิตผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษทุกราย โดยประสานขอความร่วมมือสาธารณสุขจังหวัดในเขตพื้นที่เข้าร่วมดำเนินการ รายละเอียด ดังนี้ **๑) แบบประเมินภาวะสุขภาพจิตสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำไทย (PMHQ-Thai) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๗)** - คะแนนรวม ๐-๒๘ คะแนน สุขภาพจิตปกติ - คะแนนรวมตั้งแต่ ๒๙ คะแนนขึ้นไป ถือว่ามีปัญหาสุขภาพจิต ให้แจ้งผลและให้สุขภาพจิตศึกษา รวมทั้งให้ความช่วยเหลือทางจิตสังคม หรือพิจารณาส่งต่อตามความเหมาะสม **๒) แบบคัดกรอง/ประเมินโรคซึมเศร้า และแบบประเมินการฆ่าตัวตาย (๒Q/๙Q/๘Q) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๘)** ๒.๑ แบบคัดกรองโรคซึมเศร้าด้วย ๒ คำถาม (๒Q) - ถ้าให้คำตอบ ไม่มี ทั้ง ๒ ข้อ ถือว่า ปกติ ไม่มีโรคซึมเศร้า - ถ้าให้คำตอบ มี ข้อใดข้อหนึ่งหรือทั้ง ๒ ข้อ ให้ประเมินด้วยแบบประเมินโรคซึมเศร้าด้วย ๙ คำถามต่อ (๙Q) ๒.๒ แบบประเมินโรคซึมเศร้าด้วย ๙ คำถาม (๙Q) - ถ้าพบว่า คะแนน ๙Q ≥ ๗ คะแนน ให้แจ้งผลและให้สุขภาพจิตศึกษา และให้ประเมินด้วยแบบประเมินการฆ่าตัวตาย (๘Q) ต่อ - กรณี คะแนน ๙Q ≥ ๑๓ คะแนน ให้ส่งพบจิตแพทย์ ๒.๓ แบบประเมินการฆ่าตัวตาย (๘Q) - ถ้าคะแนน ๘Q = ๑-๘ คะแนน มีแนวโน้มที่จะฆ่าตัวตายในปัจจุบัน ระดับน้อย ให้แจ้งผลสุขภาพจิตศึกษา และควรได้รับการดูแลช่วยเหลือตามระดับความรุนแรง หรือพิจารณาส่งต่อผู้เชี่ยวชาญตามความเหมาะสม - ถ้าคะแนน ๘Q = ๙-๑๖ คะแนน มีแนวโน้มที่จะฆ่าตัวตายในปัจจุบัน ระดับปานกลาง จัดให้มีผู้ดูแลใกล้ชิด และส่งพบจิตแพทย์ - ถ้าคะแนน ๘Q ≥ ๑๗ คะแนน มีแนวโน้มที่จะฆ่าตัวตายในปัจจุบัน ระดับรุนแรง ให้เฝ้าระวังใกล้ชิด และส่งพบจิตแพทย์ **๓) แบบคัดกรองโรคจิต (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๙)** - ถ้าคะแนน ๑ คะแนนขึ้นไป สงสัยเป็นโรคจิต ให้ส่งพบจิตแพทย์ ○ บันทึกข้อมูลผลการคัดกรองสุขภาพจิตผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ ตามแบบรายงานข้อมูลผลการคัดกรองโรคจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๐) ในรูปแบบตาราง Excel และบันทึกข้อมูลลงในแผ่นซีดี พร้อมทั้งจัดทำรายงานข้อมูลผลการคัดกรองโรคจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ เป็นประจำทุก ๑ เดือน และส่งกลับมายัง ศูนย์สุขภาพจิต กองบริการทางการแพทย์ กรมราชทัณฑ์ ○ กรณีผู้ต้องขังที่ได้รับการตรวจคัดกรองโรคจิตเวชและพบว่ามีอาการทางจิตเวช ให้พิจารณาส่งต่อ/พบจิตแพทย์ก่อนปล่อยตัว/ส่งไปรักษาที่โรงพยาบาลจิตเวช/โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป ที่อยู่ในพื้นที่หรือใกล้เคียง ตามความเหมาะสม

กรณีมีข้อสงสัยสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่
ศูนย์สุขภาพจิต กองบริการทางการแพทย์ กรมราชทัณฑ์
โทรศัพท์ ๐ ๒๙๖๗ ๓๙๗๗ / โทรสาร ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

ตัวอย่างหนังสือส่งรักษาตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 มาตรา 22 และ มาตรา 25
(กรณีใกล้ปล่อยตัว และพบภาวะอันตรายและจำเป็นต้องบำบัดรักษา)

ที่ (รหัสหน่วยงาน)/.....

เรือนจำ/ทัณฑสถาน.....

ที่อยู่.....

..... พฤษภาคม 2558

เรื่อง การส่งต่อผู้ต้องขังจิตเวชมารักษาตาม พ.ร.บ. สุขภาพจิต พ.ศ. 2551 มาตรา 25 และมาตรา 22

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลประจำจังหวัด/โรงพยาบาลจิตเวชในเขตพื้นที่บริการกรมสุขภาพจิต

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบบันทึกการประเมินสภาพผู้ต้องขังจิตเวชป่วยในเรือนจำ/ทัณฑสถาน (แบบ สจ.8) จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยเรือนจำ/ทัณฑสถาน..... ควบคุมตัวผู้ต้องขังซึ่งป่วยทางจิตเวช ชื่อ นช./นญ. ..... (เลขที่ประชาชน.....) อายุ.....ปี เนื่องจากก่อคดี..... ของศาล.....ระหว่างที่ควบคุมตัวในเรือนจำ/ทัณฑสถาน พบว่า ผู้ต้องขังมีอาการป่วยทางจิต และได้รับการวินิจฉัยป่วยเป็นโรค..... มีการรักษา ดังนี้.....
โดยผู้ต้องขังจะได้รับการปล่อยตัววันที่..... แจ้งว่าจะกลับไปอยู่บ้านเลขที่..... ญาติที่ติดต่อได้ชื่อ..... หมายเลขโทรศัพท์.....

อนึ่งจากการตรวจสภาพจิตในเรือนจำ พบว่า ผู้ต้องขังดังกล่าว มีอาการทางจิตกำเริบรุนแรง ระบุ (เช่น หงุดหงิดง่าย พูดหัวเราะคนเดียว หูแว่วเสียงสั่งให้ทำร้ายผู้อื่น ภาพหลอน หลงผิด ก้าวร้าวรุนแรง ขู่ทำร้าย/เคยมีพฤติกรรมทำร้ายผู้ต้องขังและผู้คุมในเรือนจำ เป็นต้น).....

เรือนจำ/ทัณฑสถาน..... จึงขอส่งผู้ต้องขัง ชื่อ นช./นญ. ..... เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล.....โดยมอบหมายให้.....(ชื่อ/สกุล เจ้าหน้าที่)..... เป็นผู้ส่งผู้ต้องขังเข้ารับการรักษาตาม พ.ร.บ. สุขภาพจิต พ.ศ. 2551 มาตรา 22 และมาตรา 25 เพื่อป้องกันความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะอันตรายดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดรับผู้ต้องขังดังกล่าวไว้รักษาด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

ผู้บัญชาการเรือนจำ...../ผู้อำนวยการทัณฑสถาน.....

สถานพยาบาลเรือนจำ/ทัณฑสถาน.....(ชื่อ/สกุล ผู้รับผิดชอบ)

โทรศัพท์...../โทรสาร.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

แบบประเมินสภาพผู้ต้องขังจิตเวชในเรือนจำ/ทัณฑสถาน

ชื่อ-สกุลผู้ป่วย.....อายุ.....ปี HN (ถ้ามี).....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. คดี ระบุ..... การดำเนินคดี ☐ อยู่ระหว่างดำเนินคดี ☐ ตัดสินแล้ว ระบุโทษ.....
2. ผู้นำส่ง ☐ ศาล ระบุ..... ☐ เรือนจำ/ทัณฑสถาน (กรณีรับส่งต่อ จากเรือนจำ/ทัณฑสถานไหน) ระบุ.....
3. ผู้ให้ข้อมูล ☐ ผู้ป่วย ☐ ญาติ ระบุ.....ผู้นำส่ง ระบุ.....

ส่วนที่ 2 ประวัติการเจ็บป่วย

1. ประวัติความเจ็บป่วยในปัจจุบัน.....
.....
2. ประวัติความเจ็บป่วยในอดีต
   - 2.1. การเจ็บป่วยทางจิต ☐ ไม่มี ☐ มี ระบุ
     การวินิจฉัย.....ระยะเวลาเจ็บป่วย.....ปี รับยาที่โรงพยาบาล.....
     การรักษา (ยา/ECT).....
   - 2.2. มีญาติเป็นโรคทางจิตเวช ☐ ไม่มี ☐ มี ระบุ.....
   - 2.3. การเจ็บป่วยทางกาย ☐ ไม่มี ☐ มี ระบุ.....
   - 2.4. การได้รับอุบัติเหตุ ☐ ไม่มี ☐ มี ระบุ.....
   - 2.5. การถูกทำร้ายร่างกาย ☐ ไม่มี ☐ มี ระบุ.....
   - 2.6. การผ่าตัด ☐ ไม่มี ☐ มี ระบุ.....
   - 2.7. การแพ้ยา (ยา/อาหาร) ☐ ไม่มี ☐ มี ระบุ.....
   - 2.8. การชัก ☐ ไม่มี ☐ มี ลักษณะชัก.....
     ครั้งแรกเมื่อ.....ครั้งสุดท้ายเมื่อ.....ความถี่.....ยาที่ได้รับ.....
3. การใช้สารเสพติด ☐ ไม่ใช้ ☐ ใช้ ระบุ (ชนิด/ปริมาณ/ระยะเวลา).....

ส่วนที่ 3 การประเมินสภาพผู้ป่วยด้านร่างกาย ☐ ปกติ ☐ ผิดปกติ (บาดแผล กระดูกหัก ต่อมไทรอยด์ ผลข้างเคียงจากยาจิตเวช เช่น พูดไม่ชัด ตัวเกร็งเดินเหมือนหุ่นยนต์ มือสั่น ผื่น เดินเซ ง่วงซึม) ระบุ.....

ส่วนที่ 4 การประเมินสภาพผู้ป่วยด้านจิตใจ

1. ลักษณะทั่วไป ความสะอาด ความร่วมมือ พฤติกรรมที่พบ ☐ ปกติ ☐ ผิดปกติ ระบุ.....
2. ลักษณะของอารมณ์ ☐ ปกติ ☐ ผิดปกติ ระบุ.....
3. การเคลื่อนไหวของร่างกาย ☐ ปกติ ☐ ผิดปกติ ระบุ.....
4. ลักษณะการพูด ☐ ปกติ ☐ ผิดปกติ ระบุ.....
5. ความคิดอยากฆ่าตัวตาย ☐ ไม่มี ☐ มี ระบุ.....
6. การรับรู้ (Perception) ☐ ปกติ ☐ ผิดปกติ ระบุ.....
7. การรับรู้เวลา สถานที่ บุคคล ☐ ปกติ ☐ ผิดปกติ ระบุ.....
8. ความจำ ☐ ปกติ ☐ ผิดปกติ ระบุ.....
9. การรับรู้ภาวการณ์เจ็บป่วยทางจิต (Insight) ☐ ปกติ ☐ ผิดปกติ ระบุ.....
10. ผลการประเมินแบบคัดกรอง/ประเมินโรคซึมเศร้า และแบบประเมินการฆ่าตัวตาย (2Q 9 Q 8 Q).....
11. แบบประเมินปัญหาการดื่มสุรา (AUDIT: Alcohol Use Disorder Identification Test).....

ส่วนที่ 5 การวางแผนดูแล

☐ รับยาโรงพยาบาลเดิม โดนให้ญาตินำยามาให้ที่เรือนจำ/ทัณฑสถาน
☐ รับยาในเรือนจำ/ทัณฑสถาน/พยาบาลเรือนจำรับยาจาก รพ.มาให้
☐ ส่งพบจิตแพทย์
☐ ส่งพบแพทย์ทางกาย

ชื่อ/สกุล ผู้ประเมิน.....ตำแหน่ง.....วัน/เดือน/ปี ที่ประเมิน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

ตัวอย่างหนังสือส่งต่อสาธารณสุขจังหวัดเมื่อปล่อยตัวพ้นโทษ

ที่ (รหัสหน่วยงาน)/.....

เรือนจำ/ทัณฑสถาน.....

ที่อยู่.....

..... พฤษภาคม 2558

เรื่อง ประสานการดูแลผู้ป่วยจิตเวชหลังพ้นโทษ ตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551

เรียน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด...../ผู้อำนวยการโรงพยาบาล (รพช.).....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบฟอร์มการติดตามผลการบำบัดรักษาผู้ต้องขังจิตเวชตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 (แบบ สจ.13) จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยเรือนจำ/ทัณฑสถาน..... ควบคุมตัวผู้ต้องขังซึ่งป่วยทางจิตเวช ชื่อ นช./นญ. ..... (เลขที่ประชาชน.....) อายุ.....ปี เนื่องจากก่อคดี..... ของศาล.....ระหว่างที่ควบคุมตัวในเรือนจำ/ทัณฑสถาน พบว่า ผู้ต้องขังมีอาการป่วยทางจิต และได้รับการวินิจฉัยป่วยเป็นโรค..... มีการรักษา ดังนี้..... โดยผู้ต้องขังจะได้รับการปล่อยตัววันที่..... แจ้งว่าจะกลับไปอยู่บ้านเลขที่..... .....

ญาติที่ติดต่อได้ชื่อ..... หมายเลขโทรศัพท์.....

เรือนจำ/ทัณฑสถาน.....ขอความร่วมมือมายังผู้รับผิดชอบงานสุขภาพจิตในหน่วยงานของท่าน เพื่อติดตามให้ผู้ต้องขังได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่องหลังพ้นโทษ และให้ความรู้แก่ผู้ดูแลในชุมชน เพื่อป้องกันอาการทางจิตกำเริบ และก่อคดีซ้ำได้ หากผลการติดตามเป็นประการใด โปรดตอบกลับตามแบบฟอร์มที่ส่งมาด้วยนี้ เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการวางแผนเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขังต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

ผู้บัญชาการเรือนจำ...../ผู้อำนวยการทัณฑสถาน.....

สถานพยาบาลเรือนจำ/ทัณฑสถาน.....(ชื่อ/สกุล ผู้รับผิดชอบ)

โทรศัพท์...../โทรสาร.....

ตัวอย่างแบบรายงานข้อมูลผู้ต้องขังจิตเวชพ้นโทษ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

เรือนจำ/พัฒนสถาน..... ประจำเดือน..... พ.ศ. .....

ชื่อ-สกุลผู้จัดทำข้อมูล.....ตำแหน่ง.....เบอร์โทรศัพท์.....ว/ด/ป รายงานข้อมูล.....

ผู้ต้องขังจิตเวชปล่อยตัวทั้งหมด จำนวน.....ราย

เรือนจำ/พัฒนสถาน	ที่	คำนำหน้า	ชื่อ	สกุล	เลขประจำตัวประชาชน	คดี	ว/ด/ป ปล่อยตัว	ประเภทการปล่อยตัว	ภูมิลำเนาเดิม (ตาม รท.๑๐๑ หรือตามทะเบียนบ้าน)		ที่อยู่ที่จะไปพักอาศัยภายหลังปล่อยตัว		ชื่อ - สกุล ผู้ที่จะไปพักอาศัยอยู่ด้วย	รหัส ICD10/ DSM	การวินิจฉัย (Diagnosis)
									ที่อยู่	จังหวัด	ที่อยู่	จังหวัด			
เรือนจำจังหวัดนนทบุรี	1	นาย	เอ	มีนามสกุล	สัญชาติพม่า	ลักทรัพย์	20 ธ.ค. 59	พักการลงโทษ	234 ต.ใน เมือง อ.เมือง	นนทบุรี	112 ต.สวนใหญ่ อ.เมือง	นนทบุรี	บางคำ มีนามสกุล	F33.3	Major Depressive Disorder with with psychotic symptoms
เรือนจำจังหวัดนนทบุรี	2	นาย	คำ	ดวงดี	1234567891234	ความผิดต่อชีวิต (ฆ่าบุพการี)	30 ธ.ค. 59	อภัยโทษ	78 ต.สวนใหญ่ อ.เมือง	นนทบุรี	78 ต.สวนใหญ่ อ.เมือง	นนทบุรี	นายรัก สงวนสกุล	295.3	Schizophrenia, Paranoid Type

หมายเหตุ

1. ให้ระบุการวินิจฉัยตามแพทย์ผู้รักษา และรหัส ICD 10/DSM IV

2. รายงานข้อมูลในรูปแบบตาราง Excel และบันทึกข้อมูลลงในแผ่นซีดี พร้อมทั้งจัดทำรายงานข้อมูลผู้ต้องขังจิตเวชพ้นโทษ เป็นปีละจำนวน 1 เดือน และส่งกลับมายัง ศูนย์สุขภาพจิต กองบริการทางการแพทย์ กรมราชทัณฑ์ เป็นประจำทุกเดือน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๗

แบบประเมินภาวะสุขภาพจิตสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำไทย
(Prisoner Mental Health Questionnaire: PMHQ – Thai)

ชื่อ-สกุล..... เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง อายุ.....ปี ว/ด/ป ทำแบบประเมิน...../...../.....
เลขประจำตัวประชาชน..... สถานภาพสมรส ☐ โสด ☐ อยู่ด้วยกัน ☐ แยกกันอยู่ ☐ หม้าย
คดี.....
กำหนดโทษ ☐ ระหว่างพิจารณาคดี ☐ ระหว่างอุทธรณ์ - ฎีกา ☐ คดีเด็ดขาดตัดสิน กำหนดโทษ ..... ปี ..... เดือน

<u>คำชี้แจง</u> ในช่วงระยะเวลา 1 เดือนที่ผ่านมาจนถึงวันนี้ ให้คุณสำรวจว่าคุณมีอาการ ความรู้สึก และพฤติกรรมต่อไปนี้บ้างหรือไม่ ตั้งแต่ระดับไม่เลย บางครั้ง ค่อนข้างบ่อย และบ่อยมาก โดยทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องให้ตรงกับความเป็นจริงให้มากที่สุด (กรุณาทำให้ครบทุกข้อ มีทั้งหมดจำนวน 24 ข้อ)

อาการ ความรู้สึก และพฤติกรรม	ไม่เลย	บางครั้ง	ค่อนข้างบ่อย	บ่อยมาก
1. คุณรู้สึกอยากร้อง หรือตะโกนดังๆ เพื่อระบายความอึดอัดคับแค้นใจ				
2. คุณรู้สึกเศร้า เสียใจ จนทำให้คุณไม่มีความสุขกับการใช้ชีวิตในเรือนจำ				
3. คุณรู้สึกน้อยใจ เสียใจ ในโชคชะตาของตนเองที่ต้องมาใช้ชีวิตอยู่ในเรือนจำเช่นทุกวันนี้				
4. คุณรู้สึกท้อแท้สิ้นหวังในชีวิต				
5. ระยะนี้คุณเกิดความรู้สึกกลัว และหวาดระแวงการใช้ชีวิตในเรือนจำโดยไม่มีเหตุผล				
6. คุณรู้สึกสูญเสียความเป็นตัวของตัวเอง				
7. คุณรู้สึกว่าตนเองมักมีอาการกระวนกระวายหรือกระสับกระส่าย				
8. พักนี้คุณรู้สึกปวดเมื่อยบริเวณต้นคอ หลังหรือไหล่มากกว่าปกติ				
9. พักนี้คุณมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพร่างกายหรือมีการเจ็บป่วย				
10. ระยะนี้คุณรู้สึกเป็นห่วงและวิตกกังวลในเรื่องบางเรื่องมากกว่าปกติ				
11. คุณรู้สึกว่าพักนี้คุณมักมีอารมณ์หงุดหงิดและโมโหง่ายกว่าปกติ				
12. พักนี้คุณมักมีอาการปวดหัว เวียนหัว				
13 ช่วงนี้คุณรู้สึกอ่อนเพลีย เหมือนคนไม่มีเรี่ยวแรง (ปกติไม่เคยเป็น)				
14. พักนี้คุณรู้สึกไม่อยากพูดคุยหรือสุงสิงกับเพื่อนผู้ต้องขังอื่นๆ อยากอยู่เงียบๆ คนเดียว				
15. พักนี้คุณมักมีปัญหาเกี่ยวกับการนอน เช่น นอนไม่หลับ หลับยาก หลับๆ ตื่นๆ ตื่นเร็ว/เช้ากว่าปกติ หรือตื่นขึ้นมาแล้วรู้สึกอ่อนเพลียเหมือนนอนไม่เต็มอิ่ม				
16. ช่วงนี้คุณรู้สึกเพลียง่าย ไม่อยากทำอะไร อยากนอนอย่างเดียว				
17. ระยะนี้คุณมักมีอาการจุกเสียด แน่นท้อง หรือท้องอืดท้องเฟ้อ				
18. พักนี้คุณมักคิดวกไปวนมาแต่เรื่องเดิมๆ ที่ทำให้คุณไม่สบายใจ แต่ก็ไม่สามารถหยุดคิดได้				
19. พักนี้คุณมักมีอาการหลงลืมง่าย จนตนเองหรือเพื่อนผู้ต้องขังคนอื่นสังเกตเห็น				
20. คุณรู้สึกว่าชีวิตของคุณมักมีแต่เรื่องไม่ดีเกิดขึ้น				
21. พักนี้คุณรู้สึกเบื่อหน่ายกับการใช้ชีวิตอยู่ในเรือนจำจนไม่อยากมีชีวิตอยู่ต่อไป				
22. คุณรู้สึกผิดอยู่ตลอดเวลา				
23. พักนี้คุณมีปากเสียงกับผู้ต้องขังคนอื่นบ่อยกว่าปกติ				
24. พักนี้คุณมักระบายออกโดยการทำให้ตนเองได้รับความเจ็บปวด เช่น ชกกำแพง กรีดแขน โขกศีรษะ				

การแปลผล

ตอบ ไม่เลย = 0 คะแนน
บางครั้ง = 1 คะแนน
ค่อนข้างบ่อย = 2 คะแนน
บ่อยมาก = 3 คะแนน

คะแนนรวม

0-28 คะแนน = สุขภาพจิตปกติ
29 คะแนนขึ้นไป = มีปัญหาสุขภาพจิต

-สงวนลิขสิทธิ์-
หากประสงค์จะนำแบบวัดนี้ไปใช้เพื่อการศึกษาวิจัยหรือเผยแพร่โปรดติดต่อกรมราชทัณฑ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๘

แบบคัดกรอง/ประเมินโรคซึมเศร้า และแบบประเมินการฆ่าตัวตาย (2Q 9Q 8Q)

ชื่อ/สกุล ผู้ถูกประเมิน.....วัน/เดือน/ปี ที่ประเมิน.....

แบบคัดกรองโรคซึมเศร้าด้วย 2 คำถาม (2Q)

ข้อแนะนำ ถามด้วยภาษาที่สอดคล้องกับท้องถิ่น หรือเหมาะสมกับผู้ถูกสัมภาษณ์ ควรถามให้ได้คำตอบทีละข้อ ถ้าไม่เข้าใจให้ถามซ้ำไม่ควรอธิบายขยายความเพิ่มเติม และให้ผู้ประเมินกาเครื่องหมาย "✓" ในช่องที่ตรงกับคำตอบของผู้รับบริการ

คำถาม	เครื่องมือการคัดกรองโรคซึมเศร้าด้วย 2Q	มี	ไม่มี
1	ใน 2 สัปดาห์ที่ผ่านมารวมวันนี้ *"ท่านรู้สึก หดหู่ เศร้า หรือท้อแท้สิ้นหวังหรือไม่"*		
2	ใน 2 สัปดาห์ที่ผ่านมารวมวันนี้ *"ท่านรู้สึก เบื่อ ทำอะไรก็ไม่เพลิดเพลินหรือไม่"*		

- ถ้าคำตอบ "ไม่มี" ทั้ง 2 คำถาม ถือว่า ปกติ ไม่เป็นโรคซึมเศร้า
- ถ้าคำตอบ "มี" ข้อใดข้อหนึ่งหรือทั้ง 2 ข้อ (มีอาการใด ๆ ในคำถามที่ 1 และ 2) หมายถึง เป็นผู้มีความเสี่ยง หรือมีแนวโน้มที่จะเป็นโรคซึมเศร้า ให้ประเมินต่อด้วยแบบประเมินโรคซึมเศร้าด้วย 9Q และแบบประเมินการฆ่าตัวตาย (8Q)

แบบประเมินโรคซึมเศร้าด้วย 9 คำถาม (9Q)

ข้อแนะนำ ถามด้วยภาษาที่สอดคล้องกับท้องถิ่น หรือเหมาะสมกับผู้ถูกสัมภาษณ์ ควรถามให้ได้คำตอบทีละข้อ ถ้าไม่เข้าใจให้ถามซ้ำ ไม่ควรอธิบายขยายความเพิ่มเติม พยายามให้ได้คำตอบทุกข้อ จากนั้นรวมคะแนนแล้วแปลผลตามตารางแปลผล พร้อมให้คำแนะนำในการปฏิบัติตัวหรือการดูแลรักษาในขั้นตอนต่อไป

หมายเหตุ เน้นการถามเพื่อค้นหาอาการที่มีในระยะ 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา

ลำดับ	ใน 2 สัปดาห์ที่ผ่านมารวมวันนี้ ท่านมีอาการเหล่านี้บ่อยแค่ไหน	ไม่มีเลย	เป็นบางวัน 1-7 วัน	เป็นบ่อย > 7 วัน	เป็นทุกวัน
1	เบื่อ ไม่สนใจทำอะไร	0	1	2	3
2	ไม่สบายใจ ซึมเศร้า ท้อแท้	0	1	2	3
3	หลับยาก หรือหลับๆ ตื่นๆ หรือหลับมากไป	0	1	2	3
4	เหนื่อยง่าย หรือไม่ค่อยมีแรง	0	1	2	3
5	เบื่ออาหาร หรือกินมากเกินไป	0	1	2	3
6	รู้สึกไม่ดีกับตัวเอง คิดว่าตัวเองล้มเหลว หรือทำให้ตนเองหรือครอบครัวผิดหวัง	0	1	2	3
7	สมาธิไม่ดีเวลาทำอะไร เช่น ดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ หรือทำงานที่ต้องใช้ความตั้งใจ	0	1	2	3
8	พูดช้า ทำอะไรช้าลง จนคนอื่นสังเกตเห็นได้ หรือกระสับกระส่ายไม่สามารถอยู่นิ่งได้เหมือนที่เคยเป็น	0	1	2	3
9	คิดทำร้ายตนเองหรือคิดว่าถ้าตายไปคงจะดี	0	1	2	3
	รวม				

หมายเหตุ - กรณีคะแนน 9Q ≥ 7 ให้ประเมินการฆ่าตัวตาย 8 คำถามต่อ
- กรณีคะแนน 9Q ≥ 13 ให้พิจารณาส่งพบจิตแพทย์เพื่อรับการตรวจวินิจฉัยเพิ่มเติม

☐ 0-6 ไม่มีภาวะซึมเศร้า ☐ 7-12 มีภาวะซึมเศร้าระดับน้อย ☐ 13-18 มีภาวะซึมเศร้าระดับปานกลาง ☐ ≥19 มีภาวะซึมเศร้าระดับรุนแรง

แบบประเมินการฆ่าตัวตาย (8Q)

ลำดับ	ระยะเวลา		ไม่มี	มี
1	ช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา	คิดอยากตาย หรือคิดว่าตายไปจะดีกว่า	0	1
2	ช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา	อยากทำร้ายตัวเอง หรือทำให้ตัวเองบาดเจ็บ	0	2
3	ช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา	คิดเกี่ยวกับการฆ่าตัวตาย	0	6
		(ถ้าตอบว่าคิดเกี่ยวกับการฆ่าตัวตาย ให้ถามต่อ) ท่านสามารถควบคุมความอยากฆ่าตัวตายที่ท่านคิดอยู่นั้นได้หรือไม่ หรือบอกได้ไหมว่าคงจะไม่ทำตามความคิดนั้นในขณะนี้	ได้ 0	ไม่ได้ 8
4	ช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา	มีแผนการที่จะฆ่าตัวตาย	0	8
5	ช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา	ได้เตรียมการที่จะทำร้ายตนเอง หรือเตรียมการจะฆ่าตัวตาย โดยตั้งใจว่าจะให้ตายจริงๆ	0	9
6	ช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา	ได้ทำให้ตนเองบาดเจ็บ แต่ไม่ตั้งใจที่จะทำให้เสียชีวิต	0	4
7	ช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา	ได้พยายามฆ่าตัวตาย โดยคาดหวัง/ตั้งใจที่จะให้ตาย	0	10
8	ตลอดชีวิตที่ผ่านมา	ท่านเคยพยายามฆ่าตัวตาย	0	4
		รวม		

0 ไม่มีแนวโน้มจะฆ่าตัวตายในปัจจุบัน
1-8 มีแนวโน้มจะฆ่าตัวตายในปัจจุบันในระดับน้อย
9-16 มีแนวโน้มจะฆ่าตัวตายในปัจจุบันในระดับปานกลาง
≥17 มีแนวโน้มจะฆ่าตัวตายในปัจจุบันในระดับรุนแรง

แนวทางการดูแลเฝ้าระวังโรคซึมเศร้า

1. การดูแลช่วยเหลือผู้ที่มีผลปกติจากการคัดกรอง

กลุ่มเป้าหมาย : กลุ่มที่มีผลปกติจากการคัดกรองโรคซึมเศร้าด้วย 2Q (2Q = 0)

1. แจ้งผลการคัดกรองโรคซึมเศร้าและให้สุขภาพจิตศึกษาเรื่องโรคซึมเศร้า
2. สามารถแจกเอกสารที่มีความรู้เรื่องโรคซึมเศร้าหรือสื่อสุขภาพจิตเรื่องโรคซึมเศร้า เช่น แผ่นพับ หนังสือ ฯลฯ
3. แนะนำให้สำรวจ/ประเมินโรคซึมเศร้าด้วย 2Q ด้วยตนเอง เมื่อพบว่าผลมีแนวโน้มป่วยเป็นโรคซึมเศร้า ให้ไปพบบุคลากรสาธารณสุขเพื่อประเมินโรคซึมเศร้าอีกครั้ง

2. การดูแลช่วยเหลือผู้ที่มีโอกาสหรือมีแนวโน้มป่วยเป็นโรคซึมเศร้า

กลุ่มเป้าหมาย : กลุ่มที่ผลมีแนวโน้มป่วยเป็นโรคซึมเศร้าจากการคัดกรองโรคซึมเศร้าด้วย 2Q (ให้คำตอบ "มี" ข้อใดข้อหนึ่งหรือทั้ง 2 ข้อ) และมีผลรวมคะแนนจากการประเมินโรคซึมเศร้าด้วย 9Q < 7 คะแนน

1. แจ้งผลการประเมินและให้สุขภาพจิตศึกษา โดยการทวนสอบความถูกต้องและพอเพียงในความรู้เรื่องโรคซึมเศร้าแล้วเพิ่มเติมในส่วนขาดหรือไม่ถูกต้อง อาจมอบเอกสารที่มีความรู้เรื่องโรคซึมเศร้าหรือสื่อสุขภาพจิตเรื่องโรคซึมเศร้า เช่น แผ่นพับ หนังสือ ฯลฯ
2. ควรประเมินว่า มีปัญหาด้านสังคมจิตใจหรือไม่ ถ้ามีควรให้การปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว
3. แนะนำให้สำรวจ/ประเมินโรคซึมเศร้าด้วย 2Q ด้วยตนเอง เมื่อพบว่ามีแนวโน้มป่วยเป็นโรคซึมเศร้า ให้ไปพบบุคลากรสาธารณสุขเพื่อประเมินโรคซึมเศร้าอีกครั้ง

3. การดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยโรคซึมเศร้าที่มีความรุนแรงระดับน้อย

กลุ่มเป้าหมาย : กลุ่มที่มีผลรวมคะแนน จากการประเมินโรคซึมเศร้าด้วย 9Q = 7-12 คะแนน

1. ประเมินการฆ่าตัวตายด้วยแบบประเมินการฆ่าตัวตาย 8 คำถาม (8Q)
2. แจ้งผลการประเมินโรคซึมเศร้าและการฆ่าตัวตาย และให้สุขภาพจิตศึกษาโดยการทวนสอบความถูกต้องและพอเพียงในความรู้เรื่องโรคซึมเศร้าแล้วเพิ่มเติมในส่วนขาดหรือไม่ถูกต้อง อาจมอบเอกสารที่มีความรู้เรื่องโรคซึมเศร้าหรือสื่อสุขภาพจิตเรื่องโรคซึมเศร้า เช่น แผ่นพับ หนังสือ ฯลฯ
3. ประเมินว่า มีปัญหาด้านสังคมจิตใจหรือไม่ ถ้ามีควรให้การปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว
4. แนะนำให้/ส่งต่อเพื่อรับการวินิจฉัยและตรวจรักษาเพิ่มเติมที่โรงพยาบาลชุมชนหรือโรงพยาบาลทั่วไปใกล้บ้านหลังพ้นโทษ

4. การดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยโรคซึมเศร้าที่มีความรุนแรงระดับปานกลาง

กลุ่มเป้าหมาย : กลุ่มที่มีผลรวมคะแนน จากการประเมินโรคซึมเศร้าด้วย 9Q = 13 - 18 คะแนน

1. ประเมินการฆ่าตัวตายด้วยแบบประเมินการฆ่าตัวตาย 8 คำถาม (8Q)
2. แจ้งผลการประเมินโรคซึมเศร้าและการฆ่าตัวตาย และให้สุขภาพจิตศึกษาโดยการทวนสอบความถูกต้องและพอเพียงในความรู้เรื่องโรคซึมเศร้าแล้วเพิ่มเติมในส่วนขาดหรือไม่ถูกต้อง อาจมอบเอกสารที่มีความรู้เรื่องโรคซึมเศร้าหรือสื่อสุขภาพจิตเรื่องโรคซึมเศร้า เช่น แผ่นพับ หนังสือ ฯลฯ
3. ประเมินว่า มีปัญหาด้านสังคมจิตใจหรือไม่ ถ้ามีควรให้การปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว
4. พิจารณาส่งพบจิตแพทย์เพื่อให้การวินิจฉัยและตรวจเพิ่มเติม

/5. การดูแล....

5. **การดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยโรคซึมเศร้าที่มีความรุนแรงระดับรุนแรง**

กลุ่มเป้าหมาย : กลุ่มผู้ต้องขังที่มีผลรวมคะแนน จากการประเมินโรคซึมเศร้าด้วยแบบประเมินโรคซึมเศร้าด้วย 9Q ≥19 คะแนน

1. ประเมินการฆ่าตัวตายด้วยแบบประเมินการฆ่าตัวตาย 8 คำถาม (8Q)
2. แจ้งผลการประเมินโรคซึมเศร้าและการฆ่าตัวตาย และให้สุขภาพจิตศึกษาโดยการทวนสอบความถูกต้องและพอเพียงในความรู้เรื่องโรคซึมเศร้าแล้วเพิ่มเติมในส่วนขาดหรือไม่ถูกต้อง อาจมอบเอกสารที่มีความรู้เรื่องโรคซึมเศร้าหรือสื่อสุขภาพจิตเรื่องโรคซึมเศร้า เช่น แผ่นพับ หนังสือ ฯลฯ
3. ประเมินว่า มีปัญหาด้านสังคมจิตใจหรือไม่ ถ้ามีควรให้การปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหา
4. พิจารณาส่งพบจิตแพทย์เพื่อให้การวินิจฉัยและตรวจเพิ่มเติม

การดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยโรคซึมเศร้าที่มีความเสี่ยง/มีแนวโน้มการฆ่าตัวตาย

กลุ่มเป้าหมาย : กลุ่มที่มีผลรวมคะแนน จากการประเมินโรคซึมเศร้าด้วยแบบประเมินโรคซึมเศร้าด้วย 9Q ≥ 7 คะแนน และมีคะแนนจากการประเมินการฆ่าตัวตายด้วย 8Q ≥ 1 คะแนนขึ้นไป

การดำเนินการตามความรุนแรง

1. **ผู้ป่วยโรคซึมเศร้าที่มีแนวโน้มจะฆ่าตัวตายในปัจจุบันในระดับน้อย (8Q = 1-8 คะแนน)**
   1.1 ประเมินความเจ็บป่วยทางจิตเวช ถ้ามีโรคซึมเศร้าให้ดูแลตามแนวทางที่กำหนดไว้
   1.2 ควรปรึกษาหรือส่งต่อผู้ชำนาญด้านให้การปรึกษาหรือผู้ทำงานด้านสุขภาพจิตเพื่อให้การช่วยเหลือทางสังคมจิตใจ
2. **ผู้ป่วยโรคซึมเศร้าที่มีแนวโน้มจะฆ่าตัวตายในปัจจุบันในระดับปานกลาง (8Q = 9-16 คะแนน)**
   2.1 ให้การช่วยเหลือทางสังคมจิตใจ ช่วยแก้ไขปัญหาทุกข์ใจที่เร่งด่วน
   2.2 ประเมินโรคจิตเวช หากมีโรคซึมเศร้าให้ดูแลรักษาตามแนวทางที่กำหนดไว้
   2.3 ควรจัดให้มีผู้ดูแลอย่างใกล้ชิด และแนะนำญาติให้เข้าใจวิธีการช่วยเหลือเฝ้าระวังที่ถูกต้อง
   2.4 ควรนัดติดตามเฝ้าระวังเพื่อให้การช่วยเหลือทางสังคมจิตใจอย่างต่อเนื่อง
3. **ผู้ป่วยโรคซึมเศร้าที่มีแนวโน้มจะฆ่าตัวตายในปัจจุบันในระดับสูง (8Q > 17 คะแนน)**
   3.1 ควรรักษาในโรงพยาบาลและเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิดตลอด 24 ชั่วโมงหรือพิจารณาส่งต่อโรงพยาบาลจิตเวช
   3.2 ให้การช่วยเหลือทางสังคมจิตใจ และช่วยแก้ไขปัญหาทุกข์ใจที่เร่งด่วน
   3.3 กรณีที่มีโรคซึมเศร้า ประเมินโรคซึมเศร้าด้วย 9Q ได้คะแนน > 13 ให้ส่งต่อโรงพยาบาลจิตเวชทันที

.....

เอกสารอ้างอิง

กรมสุขภาพจิต. (2557). *แนวทางการดูแลเฝ้าระวังโรคซึมเศร้าระดับจังหวัด (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 3/2557).* กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๙

แบบคัดกรองโรคจิต

อาการที่พบเห็น	จากสัมภาษณ์คนใกล้ชิด	
	ไม่มี(0)	มี(1)
1.พูดเพ้อเจ้อ		
2.แต่งกายที่มีลักษณะแปลกไม่เหมาะสม		
3.ก้าวร้าว รุนวาย ทำร้ายผู้อื่น		
4.แยกตัวเองออกจากสังคม ไม่สุงสิงกับใคร		
5.หวาดระแวงโดยไม่มีเหตุผล		
6.คิดว่าตนเองมีความสามารถพิเศษกว่าคนธรรมดา		
7.หูแว่วหรือเห็นภาพหลอน		
8.มีพฤติกรรมอื่นๆ ที่ผิดปกติจากคนทั่วไป		
คะแนนรวม		

อาการที่พบเห็น	จากสัมภาษณ์ผู้ป่วย	
	ไม่มี(0)	มี(1)
1.หวาดระแวงโดยไม่มีเหตุผล		
2.คิดว่าตนเองมีความสามารถพิเศษกว่าคนธรรมดา		
3.หูแว่วหรือเห็นภาพหลอน		
คะแนนรวม		

คะแนนรวมทั้งหมด	

การแปลผลและการให้คะแนน

การให้คะแนน แบบคัดกรองโรคจิตทั้งหมด จำนวน 11 ข้อ ดังนี้

ตอบ	ไม่มี	ให้	0	คะแนน
ตอบ	มี	ให้	1	คะแนน

การแปลผล เมื่อรวมคะแนนทุกข้อแล้ว ได้คะแนน 1 คะแนนขึ้นไปให้สงสัยว่าเป็นโรคจิต

คู่มือการใช้แบบคัดกรองโรคจิต

โรคจิต หรือตามความเข้าใจของชาวบ้านว่า ผีบ้า บ้า ภายใน 1 เดือนจนถึงปัจจุบัน มีอาการเหล่านี้หรือไม่ (มีอาการอย่างน้อย 6 เดือน และอาการที่เกิดขึ้นต้องมีอาการติดต่อกัน 1 เดือน)

แบบสัมภาษณ์ญาติหรือบุคคลใกล้ชิด

1.พูดเพ้อเจ้อ หมายถึง ลักษณะการพูดที่มีผิดปกติข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

1.1 พูดคนเดียวไปเรื่อยๆ

1.2 เปลี่ยนเรื่องพูดไปเรื่อยๆ เนื้อหาไม่สัมพันธ์กัน

1.3 พูดมากหรือพูดเร็วกว่าปกติ

2.แต่งตัวที่มีลักษณะแปลกไม่เหมาะสม ได้แก่ ความผิดปกติของการแต่งกายข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

2.1 ชอบเสื้อผ้าที่สกปรกโดยไม่ยอมเปลี่ยนหรือเปลี่ยนเสื้อผ้าใหม่วันละหลายๆ ครั้ง

2.2 ไม่สนใจความสะอาดของร่างกาย เช่น ไม่อาบน้ำ หมวดสระ หรือผมแห้งรุงรังสกปรก มีคราบไคลตามตัว หรืออาบน้ำบ่อยๆ

2.3 แก้ผ้าในที่สาธารณะ

2.4 ใส่เสื้อผ้าสีฉูดฉาด และแต่งตัวด้วยเครื่องประดับมากกว่าเดิมจนผิดกาลเทศะ เช่น แต่งชุดสีเขียวไปใช่งานเทศกาลต่างๆ

3.ก้าวร้าว รุนวาย ทำร้ายผู้อื่น ได้แก่ การอาละวาด ทำลายข้าวของ ทำร้ายผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผล

4.แยกตัวเองออกจากสังคม ไม่สุงสิงกับใคร หมายถึง พฤติกรรม ข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

4.1เก็บตัวอยู่แต่ในห้อง

4.2 แยกตัวเองอยู่คนเดียว ไม่สุงสิงกับใคร

5.หวาดระแวงโดยไม่มีเหตุผล มีพฤติกรรมข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

5.1 หวาดระแวงกลัวคนจะมาปองร้ายหรือทำร้าย

5.2 คิดว่าตนเองถูกกลั่นแกล้งหรือถูกจับผิด

5.3 ระแวงว่ามีคนคอยติดตาม

5.4 มีความคิดมีอำนาจบางอย่างมาบังคับ

5.5 คิดว่าคนรอบข้างนินทาหรือพูดถึงตนเอง

5.6 มีความเชื่อหรือมีความคิดที่ไม่มีเหตุผลและไม่สอดคล้องกับวัฒนธรรม

5.7 สะสมอาวุธไว้ป้องกันตัวจากความระแวง

6.คิดว่าตนเองมีความสามารถพิเศษกว่าคนธรรมดา ได้แก่

6.1 เป็นผู้วิเศษ มีอิทธิฤทธิ์

6.2 คิดว่าตนเองร่ำรวย แจกจ่ายเงิน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

6.3 คิดว่าตนเองเป็นบุคคลสำคัญหรือมีความสัมพันธ์กับผู้สูงศักดิ์

7.หูแว่วหรือเห็นภาพหลอน

7.1 ได้ยินเสียงโดยไม่เห็นตัวคนพูด หรือได้ยินเสียงเพียงคนเดียว

7.2 เห็นภาพที่คนอื่นไม่เห็น

7.3 พูดคนเดียวเหมือนกับได้คุยกับใคร

7.4 ทำตามเสียงหรือวิสัย

8.มีพฤติกรรมอื่นที่ผิดปกติจากคนทั่วไป

8.1 หัวเราะหรือร้องไห้โดยไม่มีเหตุผล

8.2 อารมณ์เปลี่ยนไปมา

8.3 กรานไหว้บ่อยโดยไม่มีเหตุผล

8.4 เก็บสะสมสิ่งของที่ไม่มีประโยชน์ เช่น เศษขยะ เศษกระป๋อง เศษขวด ฯลฯ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๐

ตัวอย่างแบบรายงานข้อมูลการคัดกรองโรคจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ

เรือนจำ/ทัณฑสถาน..... ประจำเดือน..... พ.ศ. .....

ชื่อ-สกุลผู้จัดทำข้อมูล.....ตำแหน่ง.....เบอร์โทรศัพท์.....ว/ด/ป รายงานข้อมูล.....

ผู้ต้องขังปล่อยตัวทั้งหมด จำนวน.....ราย ได้รับการคัดกรองโรคทางจิตเวช จำนวน.....ราย

ผู้ต้องขังที่ไม่ได้รับการคัดกรองโรคทางจิตเวชก่อนปล่อยตัว จำนวน.....ราย เนื่องจาก.....(ระบุปัญหา/อุปสรรค/เหตุผลความจำเป็น).....

เรือนจำ/ทัณฑสถาน	ที่	คำนำหน้า	ชื่อ	สกุล	เลขประจำตัวประชาชน	คดีความผิดฐาน	ว/ด/ป ปล่อยตัว	ประเภทการปล่อยตัว	ว/ด/ป คัดกรอง	คะแนน PMHQ-Thai	คะแนนแบบคัดกรอง 2Q 9Q 8Q			คะแนนแบบคัดกรองโรคจิต	หมายเหตุ
											2Q	9Q	8Q		
เรือนจำจังหวัดนนทบุรี	1	นาย	เอ	คำแก้ว	1234567891234	ความผิดต่อชีวิต	20 ธ.ค. 59	พักการลงโทษ	10 ต.ค. 59	28	0			0	
เรือนจำจังหวัดนนทบุรี	3	นาย	ใจ	ดวงดี	1230000005555	ยาเสพติด	30 ธ.ค. 59	ตามคำพิพากษา	10 ต.ค. 59	33	1	6	1	0	ให้สุขภาพจิตศึกษา
เรือนจำจังหวัดนนทบุรี	2	นาย	บี	ไม่มีนามสกุล	สัญชาติพม่า	ลักทรัพย์	30 ธ.ค. 59	อภัยโทษ	2 ธ.ค. 59	32	1	19	9	1	ส่งพบจิตแพทย์

หมายเหตุ

1. ให้ระบุคะแนนที่ได้จากแบบคัดกรอง/แบบประเมิน
2. รายงานข้อมูลในรูปแบบตาราง Excel และบันทึกข้อมูลลงในแผ่นซีดี พร้อมทั้งจัดทำรายงานการคัดกรองโรคจิตเวชผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ เป็นประจำทุก 1 เดือน และส่งกลับมายัง ศูนย์สุขภาพจิต กองบริการทางการแพทย์ กรมราชทัณฑ์ เป็นประจำทุกเดือน
3. กรณีผู้ต้องขังที่ได้รับการตรวจคัดกรองสุขภาพจิตและพบว่าเป็นโรคซึมเศร้าหรือโรคจิต ให้พิจารณาส่งต่อจิตแพทย์ตามความเหมาะสม ทั้งนี้หากผู้ต้องขังได้รับการวินิจฉัยป่วยโรคจิตเวชจากแพทย์ ให้รายงานข้อมูลในแบบรายงานผู้ต้องขังจิตเวชพ้นโทษด้วย
4. กรณีที่ รจ/ทส. ไม่สามารถดำเนินการคัดกรองสุขภาพจิตผู้ต้องขังก่อนปล่อยได้ ขอให้รายงาน ปัญหา/อุปสรรค/เหตุผลความจำเป็นกลับมายังกรมราชทัณฑ์ด้วย